

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOYS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atransats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

LAS VETLLAS DEL ESTUDIANT

—Decididament, perquè á un li vinga son, no li ha res tan segur com posarse á estudiar l. llibro.

CRONICA

Fins á coneixer lo seu resultat definitiu vaig tenir per convenient abstenirme de parlar de la vista de *La Suripanta* que va tenir lloch ja fa alguns días en la sala segona de lo criminal de l' Audiencia.

Y dich la vista de *La Suripanta* y no la querella de injurias entaulada pel Sr. Ferrer y Codina contra D. Joseph Ximeno, perque en realitat lo que mes interessava al públich numerós que omplía la Sala, no era per cert la fraseologia empleada en la polémica sostinguda entre l' autor anónim dels insults publicats en *L' Aureneta* y 'l Sr. Ximeno, qu' en defensa propia y ab la seva firma al péu, va constestarlos desde las columnas del *Teatro Regional*: lo que mes interessava al públich era 'l paper que faria *La Suripanta* en aquell acte.

L' espectació dels concurrents no va sortir defraudada. *La Suripanta* va quedar feta una llástima.

Dos moments culminants tingué 'l judici: la declaració del *carallant* (com deya un concurrent) y l' informe del advocat acusador Sr. Daura.

Lo Sr. Ferrer y Codina estigué *divino* quan declará explícitament que la seva *Suripanta* era molt superior á *Les vacances du mariage* de qual obra procedeix, com tothom sab y ell mateix no pot negar, desde 'l moment que per evitarse contingencies desagradables va donarse manya en adquirir la propietat de la producció de M. M. Valebrégue y Hannequin. Y un cop n' ha sigut propietari, l' ha tanca da dintre del calaix evitant que 's traduheixi y que 's conegui perque aquells pobres autors francesos, vensuts per *La Suripanta*, farían un paper molt trist. ¡Y després dirán que l' Sr. Ferrer y Codina, no es un home generós!... No sols ha regalat una suma mes ó menos important á dos autors pipiolis com M. M. Valebrégue y Hannequin, sino que després encare 'ls ha perdonat la vida.

En quant al lletrat Sr. Daura, va donar la tónica justa de la manera com s' ha de tractar al Sr. Ferrer y Codina. Res de atacarlo escrigui lo qu' escrigui, plaghi lo que plaghi, emporqui lo que emporqui, perque podria enfadarse y acudir als Tribunals. Un día que al teatro 'l xiulin, será capás de querellarse de injurias contra tot lo públich en massa. Perque injuria es «toda expresión proferida ó acción ejecutada en deshonra, descrédito ó menosprecio de otra persona» y vaya si al xiular á un autor se 'l desacredita, se 'l menosprecia y se 'l destarota.

No, no: lo millor es alabar-lo, inflarlo, encensarlo... Dir d' ell qu' es una eminencia ¡qué una eminencia! l' Himalaya del Teatro catalá! Aconsellar que 's dicti una real ordre imposant á tots los alumnos de las escuelas de primeras letras l' obligació de apendres de memoria 'l catálech de las obras que ha escrit aquest portentoso...

Del llibre de text necessari per aquesta ensenyança podria encarregar-se'n lo mateix Sr. Daura, que va recitar lo catálech en l' acte de la vista, aixó si, consignat que sols los cinch ó sis títuls primers eran originals y totas las demás *obras*...—no dirém plagiadas, no sigui cas que 'l Sr. Ferrer se 'ns enfadés y 's querellés contra nosaltres—totas las demás, *milloradas*. Aquesta es la paraula que s' ha d' emplear tractantse del Sr. Ferrer.

Parlant aixís, donantli sempre molt sabó, aixecantlo fins als núvols, afirmant que tots els que l' atacan son una colla d' envejosos del seu mérit *extraordinarihissim*, se logrará que 'l célebre autor de *La Suripanta*, quan no altra cosa, regalimi sempre almíbar, com una tallada de meló surtida de una gerra d' arrop.

La qual á pesar de l' arrop y de l' almíbar, es sempre una tallada de meló.

* * *

Y ara parlant del resultat de la causa, hem de consignar que la sentencia condemnatoria del Sr. Ximeno, ha causat sorpresa general.

No he tingut ocasió de llegirla, y per lo tant ignoro 'ls fonaments en qu' está basada. Tampoch sé, fins coneixentla, hasta quin punt sería oportú discutirla.

Pero lo que diré es que si la resolució de las querellas de injuria sigués de la competencia del Jurat, com sembla que hauría de ser pera donar una compensació mes humana á la rigidés de la definició del Códich, tinch per segur que 'l Sr. Ximeno hauría sortit absolt.

M' ho fa creure aixís l' aislament espantós en que 's trobava 'l querellant el día de la vista; las enhorabonas que tothom donava tant al acusat, com á son digne defensor D. Conrat Roure; las manifestacions unánimes de la premsa que s' han ocupat de aquest assumpto. Molts periódichs han felicitat al Sr. Ximeno, al derrotat. Ni un sol, que jo sápigam, ha fet lo mateix ab lo vencedor... ni *La Dinastia*, orga del Hereu Pantorrillas, que conta al autor de *La Suripanta* en lo número dels seus correligionaris y dels seus amichs, de aquells amichs, en favor dels quals en un cas d' apuro, 's fan tots los esforços.

¿Qué vol dir tot aixó?

Vol dir senzillament que respectant lo que pujan resoldre 'ls tribunals de justicia, en lo mon literari hi ha triunfos que matan, y derrotas qu' enalteixen.

Una de aquestas es la que ha alcansat lo Sr. Ximeno, que al apelarse de la sentencia davant del Tribunal Suprem, no hi anirá sol, sino en companyia de molts amichs y amants del decoro del Teatro catalá. Las nobles y generosas ofertas que expontáneament se li varen fer en una numerosa reunió celebrada l' últim diumenje, son de aquellas que pesan y satisfan. La sola circumstancia de haverse encarregat de la seva defensa davant del Suprem, l' insigne autor de *La Dolores y Maria del Càrmen*, es un detall que té una eloqüencia extraordinaria.

No obstant, no será difícil que l' autor de *La Suripanta* surti ara ab lo següent registre:

—¡Bé, vaja!... ¿Qué vol dir que 'l Sr. Feliu y Codina 'm dirigeixi la proa?... Com que may ab cap de las sevas obras ha pogut arribar á las sublimes alturas de la *meva Suripanta*, 'm té una rabia y una enveja, que no 'm pot veure ni en pintura!

P. DEL O.

 ÍNTIMA

Quin somni mes hermós
tinguí la nit passada!

A ser del tot felís
tornava altra vegada.

Somniava qu' era viva
la meva santa mare;
somniava anit, Maria,
qu' encare m' estimavas.

La ditxa y l' alegría
tornava á haverhi á casa
y jo ab la mare y tú
rés més ambicionava...

¡Que trist lo despertar
allá á la matinada
al veure'm altra volta
tot sol dintre ma cambra!

Mas bellas ilusions,
mas dolsas esperansas,
com fum s' han dissipat,
s' han fos per art de mágica!

Ni tinch lo teu amor
ni he recobrat la mare:
tú ets morta pera mí
la mare es enterrada!

Veyent la realitat
avuy al despertar-me,
y eternament perduts
los sers que més aymava,
de nou fonda tristesa
s' ha apoderat de l' ánima
y llágrimas de foch
han escaldat mas galdas!

JAPET DE L' ORGA.

ROBA D' HIVERN

Per mes que 'l xicot barrina y posa en prempsa 'l seu magí ab tota la pressió possible, l' Antonet no troba manera de resoldre 'l problema.

La veritat es que 'l problema que 'l preocupa es dels mes difícils que poden presentarse.

Judiquin vostés mateixos. Fa un fret que pela, 'l xicot no té un céntim, porta un sutilíssim traje d' istiu y 'n necessita irremisiblement un d' hivern.

¿Cóm se 'l procurarà?

Vels'hi aquí la tenebrosa incógnita que l' Antonet tracta inútilment de *despejar* fa un parell de horas.

La qüestió ha sigut examinada baix tots els seus aspectes.

—A casa—s' ha dit ell—es inútil escriurehi. 'M respondrán que de quartos per roba d' hivern ja me n' han enviat dugas vegadas... y tindrán rahó. El que no 'n té es el billar en mostrarme una hostilitat tan constant y decidida. ¡Trenta set duros *afeytats* en quatre vespres!... Ab l' oncle no hi ha que contarhi. Si 'l vaig á veure, 'm tornarà á explicar per miléssima vegada que 'l dolor á la cama no 'l deixa sossegar, y en quant li parli de quartos... las punxadas del dolor no li deixarán sentir res. La dispesera... es un absurdo pensar que una dona que diu que 'm vol treure al carrer per la única rahó de que

fa tres mesos que no la pago, siga capás d' adelantarme un xavo per roba d' hivern.

Y no obstant—torna á dirse l' Antonet—á pesar de la segura negativa de casa; á pesar del dolor que produheix la sordera del oncle; á pesar de la cruel actitud de la dispesera, jo necessito un traje gruixut, perque 'l fret me 'l exigeix, l' hivern me 'l demana, la conservació del cos me 'l implora per las oberturas que en los cólzers de l' americana s' transparentan.

Després d' un altre rato de meditar, en el que pot dirse que 'l pobre jove crema 'ls darrers cartutxos de la seva inventiva, tot de cop llensa un crit, an inmens *¡ah!* de satisfacció, potser no tan trascendental, pero de segur mes eloqüent que l' *¡eureka!* d' Arquímedes al saltar de la banyera.

—D' atrevits es la fortuna — diu revestintse de valor, ja que de moment no pot *vestir*se de roba á propósit:—si ab un cop d' audacia s' conquista un regne; per qué ab un acte de xispa no haig de poguer conquistar un *terno* d' hivern ben forrat?... ¡Animo, Antonet!... ¡A probar lo que val l' enginy d' un jove que tremola, pero no de por!—

Agafa 'l bastó, s' ca-

SOBRE L' EMPRÉSTIT

—¡Ja s' hi ha suscrit vosté? El bisbe va recomenarho....

—¡Oh! Quan jo sigui bisbe, també ho recomanaré jo. Per ara, dihém com ell: fumém, fumém!...

la 'l sombrero y s' encamina á casa del sastre mes pròxim que en aquell moment recorda.

—Deu lo guard.

El sastre, al véurel entrar ab aquell ayre de conquistador, se 'l mira ab una punta de desconfiansa.

—Vosté dirá.

—No - replica l' Antonet:—el que dirá es vosté.

—¿Jo?

—Vinch á ferli una pregunta. ¿Cóm li va l' establiment?—

Davant d' una interpelació tan rara y tan brusca, el sastre 's posa á riure.

—Amich meu—fa l' altre ab ademan molt serio, —aixó no es cosa de broma. ¿Cóm li va l' establiment? Respongui.

—Pues... no gayre bé, que diguém. El tinch atacat d' una malura que 'm perjudica bastant.

—¿Quína es? Parli ab tota franquesa.

—Sí senyor; ab tota franquesa li diré. La malura á que 'm refereixo son els mal-pagadors.—

L' Antonet fa un moviment de cap y deixa escapar una rialleta digna d' un consumat Mefistófeles.

—¡Ja m' ho figurava! Per xó hi vingut.

—¿Per xó?—repeteix el sastre, que comensa á interessarse de debó en la conversa.

—Sí senyor, per xó y per res mes.

Y adoptant un posat de *protector de la industria nacional*, que no li escau del tot malament, l' avispat jove dispara al pobre sastre, que se l' escolta ja ab un pam de boca oberta, aquest discurs:

—La visible y constant decadencia dels bassars de robas es un assumpto al qual hi dedicat llargas horas d' estudi y no pocas observacions. La missió del sastre es una de las mes dignas y mes nobles, y la societat al permetre, al consumir la ruina d' aquesta benemérita classe, comet una ingratitud, una infamia, un verdader crim. ¿No li sembla?

—¡Naturalment que ha de semblarm'hol

—Donchs bé; fruyt dels meus estudis y resultat de las meas meditacions es la invenció d' un sistema, qu' en un tancar y obrir d' ulls destruirá per sempre mes la rassa dels mals pagadors y evitará 'l definitiu aniquilament dels bassars de sastreria.

—¡Explíquimel! ¡Cúyti, ensényim aquest sistema!... No sab vosté l' inmens servey que...

—¡Poch á poch!—fa l' Antonet, veyent ja la presa segura:—jo estich disposat á revelarli 'l resultat de las meas meditacions; pero vosté, en cambi, ¿qué 'm donará á mí?

—¡Lo que vosté vulgui! Senyalis vosté mateix el preu.

—Li faré barato. Si jo li explico com s' ho ha d' arreglar perque ningú li quedi á deure may res, ¿se compromet á donarme un traje d' hivern de confiansa?

—¡Sí senyor! Digui.

—¿M' ho jura?

—Li juro. ¡Paraula de sastre... que té paraula!

—Donchs, escolti ab atenció. El medi segur, infalible de que ningú li quedi may á deure res... es *fer pagar á tothom per endavant*.—

Lo sastre 's queda un moment mirantse á l' Antonet; pero aquest resisteix tan formal é impávidament la mirada, que l' altre no pot menos d' exclamar:

—Jove, paraula es paraula. Entri á dins de la botiga y trihi l' traje que mes li agradi. Pero li adverteixo una cosa.

—¿Qué?

—Que desde ara, á mes de fer pagar á tothom per endavant, posaré de *patitas* al carrer á tots els sabis inventors que 'm vinguin á veure vestits d' istiu y ab els còlzers de l' americana foradats.

L' Antonet ja ni menos se l' escolta.

Altra feyna té, regirant per la botiga y mirant quín traje li sembla mes groixut, mes ben forrat y mes sufert...

A. MARCH.

A AG...

Perque crías molta lla
perque estás de lepra ple
perque tens os á l' esque
y ets en extrém xavaca

Perque ets falsa y enredo
perque fingeixes ser tu
perque tens cara de llu
y mans y potas de mo

Perque semblas una espi
de lo flaca qu' ets y na
y ho fas tot de mala ga
y res d' eix mon t' amohi

Perque 't fas tan inoportu
perque tens lo cor de Hie
perque, per guarnir ta tre
ton pobre ventrell deju

Perque no tens prou magi
ni sombra de carn huma
y perque cada senma
agafas la mantelli

tots los homes t' ódian ne
¡Y aixó que 't creus ser gala
mes com jo soch tan pava
te diré: á impuls de ma pe
qu' en volguer á tú per do
no hi repararía engru
si tinguessis la fortu
de 'n Rotschild y de 'n Giro

SANCH DE CARGOL.

AL PAPA

Permetéu, beatíssim pare, que ab lo doble caràcter de fervorós creyent y de barceloní indignat us felicití pel grandíós acte de justicia que acabeu de realisar enviant una creu al nostre arcalde primer...

¡Fort, fort y fort!... Se la té ben merescuda.

Vos no sabeu, pare amantíssim, la calamitat que aquest home representa per nosaltres; vos no s beu la poca gracia ab qu' empunya la vara d' arcalde; vos no sabeu... Pero, sí que ho sabeu, perque vos ho sabeu tot, y en cas necessari missatjers teniu, y ben pagats, que 's cuydarian d' informarvos.

Desde la invenció dels Ajuntaments fins als nostres días, potser no havíam vist una primera autoritat municipal mes inútil y desguitarrada que la que avuy estém sufrint.

Y aixó que, beatíssim pare, ja hi podeu pujar de peus: en materia d' arcaldes dolents, péssims y pitjors, Barcelona ha tingut de tot en el seu mostruari.

Pero aquest... ¡oh! jaquest es verdaderament indescriptible.

Figurévos, no un home com els demés, ab els seus rasgos de geni, los seus instantants d' ensopiment y las sevas iniciativas; no: el nostre arcalde pot compararse únicament ab un inmens zero, que va en cotxe, pre-

Un vigilant gat dels frares amich de las cosas claras.

CAPRI I XO

UN «PAPER HUNT»

Inst. RUS, col·laborador artístich de LA ESQUELLA.

Festa hípica, organisaada per la «Societat de Santiago,»

sideix sessions y firma documents, pero que may deixa de ser un zero.

Encare que i ves qué us explico á vos de tot aixó! Per xó justament li heu eniat la creu, ¿veritat? El cástich, á mes de ser merescut, arriba ab una oportunitat que 'l fa doblement significatiu.

Sí, santíssim pare: diuhen, un camp perdut... Per camp perdut no hi ha com Barcelona desde qu' es arcalde aquest senyor á qui vos acabeu de infligir la pena que li pertoca.

Avuy en la nostra ciutat—y si dieh res que no sigui, clavéume també una creu—en la nostra ciutat tothom fa lo que li dona la gana.

Las companyías eléctricas destrossan sense pietat l' empedrat dels nostres carrers, y l' arcalde... res.

Los tranvías se burlan de las terminants y detalladas ordres de l' autoritat municipal, y l' arcalde, res.

Cotxeros y carreters van contra direcció al mitj del día y per llocs concorregudíssims y l' arcalde, res.

Los velocipedistas tranzitan per aquests mons de Déu com uns mals espérits, sense fanal ni mirament de cap classe, y l' arcalde, res.

La guardia municipal se dedica exclusivament á cobrar, fumar cigarrets y enrahonar ab els coneguts que passen, y l' arcalde, res.

Heu fet bé, pare amorosíssim, *pentinant* al tal arcalde en la forma discreta que ho havéu fet. ¡Vos ens heu venjat!

Ja que Madrit ens va enviar aquesta creu d' arcalde, vos enviéu al arcalde aquesta creu.

¡Creu per creu!... ¿Hi ha res més just? Ara, al menos, no podrá l' home burlarse dels bar-

celonins, porque si nosaltres tením la creu d' ell, ell ha de dur la creu vostra.

¡Llástima que no sigui ben grossa, y ben pesada, y ben molestosa en tots sentits!...

En mitj de tot, arri poch ó molt, y val més aquest cástich que no pas gens.

Aixís veurá 'l nostre inexplicable arcalde que sense necessitat d' haver d' anar á Roma per la penitencia, de Roma ha rebut ell la penitencia que mereixia.

MA·TÍAS BONAFÉ.

CARTA Á UNA CORISTA MORENA

Després de passar dos mesos de nostres renyinas serias, he trobat á la Milagros ¿sabs? aquella amiga teva.

Noya, m' ha dit certas cosas que han acabat per oféndrem; may, may, m' hauria pensat que fossis tan batxillera.

Diu que estás ab un fulano qu' als dematins et ve á veure, y que 'l fill d' aquest que he dit, ab tú passa tots los vespres.

Ja es una idea bonica, creu que m' agrada l' idea.

Diu, la Milagros, no jo; que la *brillas* molt, morena, y que molts cops, al ensaig fas tart, ó no compareixes.

«DOLCE FAR NIENTE»

Per llegí 'ls últims partes de l' Habana
per banyarse de sol, si 'l día 'n dona,
per matarhi una horeta pesant figas
no hi ha res com lo Parch de Barcelona.

Aixó no passava avans,
avans, ¿sabs? em pots comprendre;
avans, quan jo en tú manava....
y tú 'm portavas á vendre.

Encare aixó no 'm disgusta,
lo que m' enfada y 'm pesa
es que diguis á tothom
lo que 'm varen dir que deyas.

Tú dius qu' en l' últim moment
de renyir, á mi 'm digueres
que 't pagués aquell rellotje
empenyat, qual papeleta
vas donarme perque anés
á treure'l de can *Mistela*.

Jo, cumplint lo teu encàrrech,
vaig durte'l, y aixó no ho negas;
pero sí, que vas dihent
que no era 'l mateix de sempre,
que aquest era metall fals
y lo teu de bon or era.

¿Y d' aixó tens de queixarte?
¿Que no 't pago ab la moneda
que tú 'm donavas á mí?
¿Las caricias que tú 'm feyas
eran falsas, no es vritat?
Doncas, mira, també ho era

la joya ab la qual pagava
l' amor que 'm juravas, Pepa.
Por lo tant, ja ho sabs, no 't posis
lo meu nom més á ta llengua
perque 't sortiria mal....
y el mal s' ha de guardar sempre.

Dona recados al pare
y al fill.... que 'm *sustituheixen*.

SALVADOR BONAVIA.

LO BARRET DE COPA (*)

Tarot, xistera, trona, xamane-
ya, xicra, oriuat.... sería intermi-
nable la llista dels noms que s' ha
donat á aquest trasto ridícul de la
indumentaria masculina, qual *primer*
centenari tracta de celebrarse,
segons hem tingut ocasió de llegir
en alguns periódichs estrangers.

¡Celebrar lo *primer* centenari del
barret de copa! De segur que 'ls
que aquest propòsit abrigan igno-
ran que l' origen de aquest tapa-
clocas ha de anarse á buscar bon
número d' anys y de sigles mes
endarrera de lo qu' ells se figuran,
sempre que 's tingui en compte
que no hi ha una sola prenda de la
indumentaria que siga filla ó in-
venció exclussiva de la generació
ó generacions que la posan en mo-
da; al contrari, á través dels temps
sufreixen totas distintas modifica-
cions segons los gustos y necessi-
tats de cada época y de cada país,
sent l' humanitat en aquest punt
eternament reformista.

Los barrets de copa mes vells
se troban en los restos plástichs
de las mes antigüas civilizacions
que han arribat fins á nosaltres. A
l' Assiria, á la Caldea, á Babilo-
nia, tenint en compte que 'l barret
se compon de dos elements essen-
cials, ó siguin la copa y las alas,
s' usava ja, donantse mes ó menos
importancia á cada un de aquests
dos components, alguns sigles
avants de l' Era cristiana. S' usa-
va á Grecia ab poca copa y mol-
tas alas; y á Tonagre 'l portavan
las donas en forma de mató de Pe-

dralbes y alas molt amplas. Lo barret de copa ben deter-
minat se troba fins en la columna real de Beredjik, que 's
conserva en lo Museo británich.

Ja veuhen donchs, que la cosa vé de lluny.

*
* *

Desde 'l sigle xv 'ls holandesos y 'ls catalans (segons una
figura de la Casa de la vila de Amsterdam y un retaule de
la Catedral de Barcelona) portavan tarot casi conformat
com alguns del sigle actual. Y desde aquesta fetxa ensá po-
den seguirse pas á pas las sevas evolucions.

Pero avants del Renaixement, es á dir durant l' Edat
Mitja, se 'l troba també tot sovint, molts cops com á sim-
bol de las mes altas gerarquias socials. ¿Qu' es la tiara dels
Papas mes que una reminiscencia de las tiaras assirias? ¿Y
aquells capells de ferro qu' en forma de motllos de fer pans
de pessich ó *biscuits glacés* usavan los guerreros per res-
guard de la testa, ¿son altra cosa per ventura que defor-
macions mes ó menos exageradas del antiquíssim barret de
copa?

Durant lo reynat de Felip I' *Atevit* á Fransa se va obli-
gar als juheus á portarne un d' alt y punxagut que 'ls dis-
tingia de las demés classes socials y 'ls entregava á la rio-

(*) Vegis la ilustració de las dos páginas centrals: «Lo
barret de copa á través dels sigles.»

ta del poble... Y á pesar de aquesta marca de infamia, 'l tarot se passejava per tot Europa: per Italia. Fransa, Espanya, Alemania, Holanda, etc., etc., unas voltas llarch y estret, altrás ample de copa y alas, ab aquestas giradas amunt ó penjant avall, ab guarniments ó sense, fet de cotó ó de llana, de feltre ó de vellut. Algunas vegadas fins las donas se n' han apoderat... y hasta 'l clero, puig los capellans inglesos del sigle XVI l' usavan, ab lo vestit de cerimonia, en compte del boneto.

A últims del sigle passat y principis del present també l' usá l' infanteria de Marina británica. Los vencedors de Trafalgar portavan xamaneya, en una época en que 'ls barcos de guerra no 'n tenian encare per no haverse inventat las máquinas de vapor.

Al crearse á Barcelona la guardia municipal els Sanchez, els Gimenez y 'ls Gonzalez lluhian també barret de copa. Veritat es que ja avants era prenda d' uniforme dels Mossos de Esquadra y dels Parrots, per mes que aquestos dos cosos el duyan ribetejat de blanch, adornat ab una sardineteta y ab l' ala esquerra aixecada, copia exacta del barret inglés á que avants ens hém referit.

Barrets de copa sens' alas y ab visera sigueren ben mirats, los morrións dels soldats y dels milicianos durant las grescas constitucionals que va atravessar l' Espanya. Veritat es que hi havia tendencias á adornarlos ab amplas carrilleras, escuts, escarapelas y plomeros, seguint la mateixa deria dels indios pells-rojas que 'ls guarnian ab cercols de pells y flocs de plomas per lluhí 'l garbo.

*
* *

Los defensors del copalta sostenen qu' es insustituible com á prenda de vestir destinada á alternar ab los uniformes civils y militars en las festas oficials de ringo-rango. Afegeixen que per haverse fet tan necessari, sigué precis inventar una maquineta per reduhirlo de tamany, dat lo molt molest qu' era tenirlo que dur á la ma en certas festas en que l' etiqueta exigeix anar descuberts. D' aquí dimana 'l *clach*.

Contra semblants opinións se rebelá cert lord inglés qu' era á la vegada un escultor distingit, trobant tants prossélits la seva propaganda en contra del tarot, que la meticulosa aristocracia de aquell país, en las esquelas de invitació á las sevas festas y recepcions, se vejé obligada á posarhi la següent nota: «*Ab sombrero de copa.*» Eran ja tants els que s' havian acostumat á anarhi ab bolet ó xambergó, que no hi hagué mes remey que apelar á aquesta advertencia equivalent á un mandato.

Entre nosaltres lo barret de copa comensa á anar de vensuda. Pochs anys enrera cap metje que s' estimés s' hauria atrevit á presentarse en públich sense ostentar aquest incómodo adminícul; en cambi avuy sembla que tots han comprés que res te que veure una tal ximpleria ab la scrietat científica. No es tampoch molt lluny lo temps en que 'ls seminaristas l' usavan per entrar á l' aula en substitució al tricorni de principis de sigle. ¡Y quins barrets portavan!... N' hi havia que havian abrigat la clepsa de dos y tres generacions... Avuy ja no se 'n veu cap. Tampoch se veu cap de aquells menestrals acomodats que per allá 'ls vols del any 50 lo lluhian junt ab lo gech de panyo 'ls dias festius á la tarde, quan sortian á donar lo vol per la muralla de Mar ó s' allargavan tot passejant fins al Criadero.

Per cert qu' en aquells temps hi havia qui distingintse per sas aficions militars y económicas, el portava cubert ab una funda d' hule negre que únicament se la treya en los dias de gran festa, com los dijous y divendres sants per anar á seguir monuments. Ab tots aquestos cuidados calculin si 'ls tarots duravan! Algúns se transmetian de generació en generació. Tinch present que 'l meu avi 'n guardava un, y recordo qu' era tan alt, que 'ls seus nets fins que tinguerem vuit ó nou anys no 'l poguerem saltar sense ensopegarhi.

Com á típic citaré á un artífice de Barcelona que no se 'l treya may, ni de nit ni de dia. Vostés preguntarán:—Donchs ¿com s' ho feya per dormir?—Molt senzillament, ne tenia un de vell que li havia tallat las alas. y al ficarse 'l llit se 'l posava en compte d' extrenya-caps.

Avuy de aquestos tipos ja se 'n ha perdut la mena y casi hasta 'l recort. Per la meva part, greu me sabia anarme'n del mon sense haver presenciat la completa derrota del barret de copa, sentint las frescas riatlladas de la quitxalleta cada vegada que per casualitat trobin un sombrero de copa olvidat en un recó de sostre-mort!... ¡Y com ens tractarán de *imbécils* els nostres nets!... ¡Y quina burla farán dels que avuy fins tractan de honrar aquesta prenda

estúpida, anti-estética é incómoda ab un solemne centenari!...

L' únich barret qu' es de desitjar que no 's perdi es el que usan els individuos del ball de bastóns; aixís ho exigeix lo color local. Y sobre tot que no 's perdi tampoch el que lluheixen els cotxeros dels morts. Aquests á lo menos están en caràcter.

LL. LABARTA.

FRISANSAS

Per primer cop en ma vida
crech dur arrapats al cor
com cranchs, els horribles gelos
perque ho veig negre tot, tot.
Quan la tinch en els meus brassos
d' alegría 'm torno boig;
quan no li tinch, me tortura
el cor y el cervell la por
de pérdrela, y allavoras
fins la mataria ab goig.
Per primer cop en ma vida
me sembla que estich gelós.

Tú podrás, dona altiva, no estimarme;
podrás si vols trahirme.
Mes jo, neci de mí, 't vindré darrera
brindante amor y ditzas.
¡Be prou que ho veig que condemnat vaig naixer
á perseguí impossibles!

Oh! 'l dia que 't trobi sola
no 'm farás ja patir més,
aqueix amor que ara 'm brindas
aquell dia será un fet.
Aquell dia, en els meus brassos
be sabrás l' amor lo qu' es,
ma boca, junt á la teva
las parpellas mitj clohent
dintre una onada de ditxa
nostre pacte sellarém.
Després, després, á la terra
ja no 'ns podrà allunyar rés.

Tos llabis de rosa
no han tastat encare
del amor, qu' es ditxa
la ambrosia grata.
Tos llabis de rosa
ab goig se mitj-badan
y en tos ulls de verje
hi llampega l' ansia.
Tos llabis de rosa
son copa sagrada.
Ditxós será 'l dia
que podré estrenarla!

A. LLIMONER.

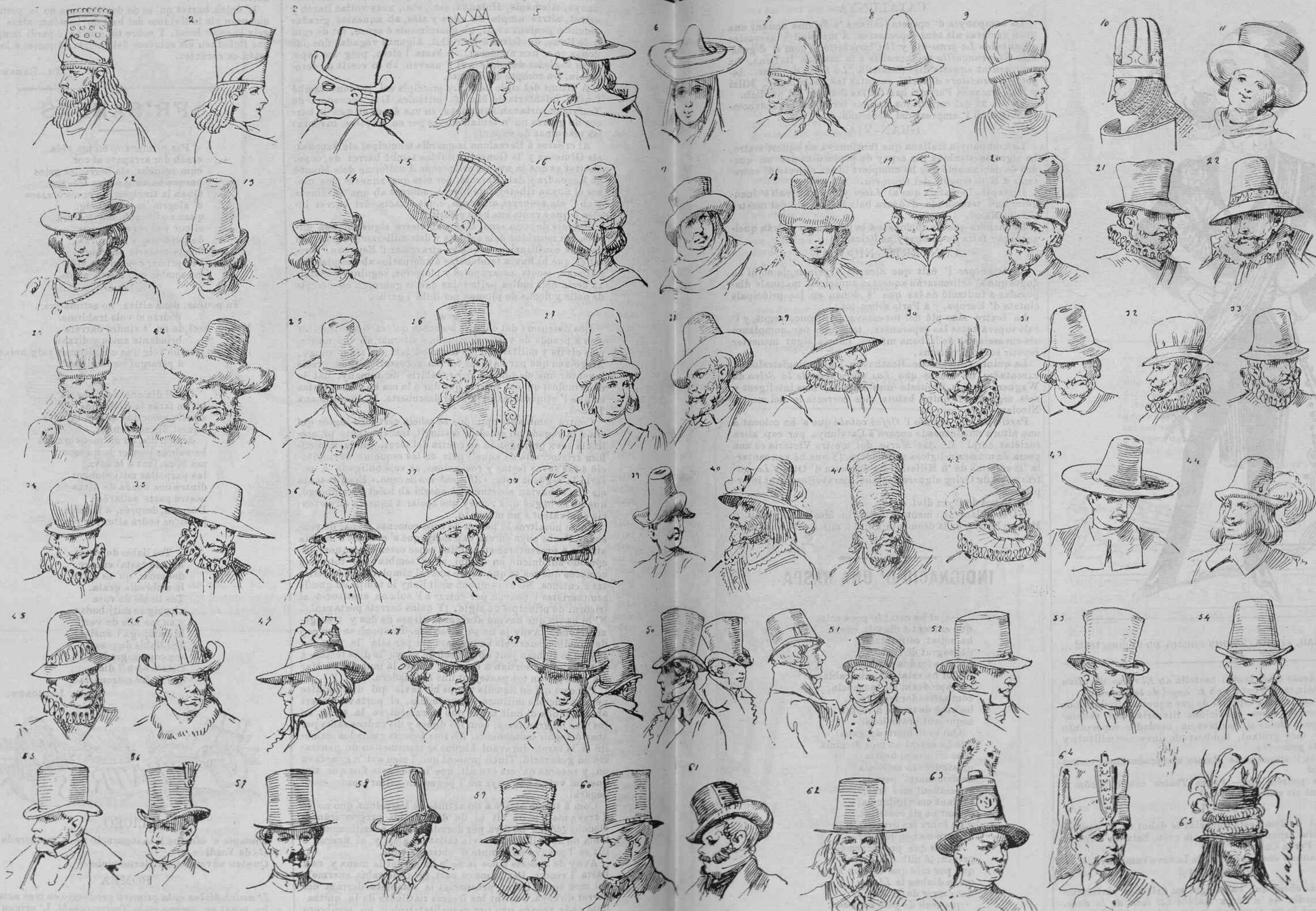
LICEO

Dissapte s' efectua l' inauguració de la temporada ab l' *Otelo* de Verdi.
Quedan advertits los filarmónichs.

ROMEA

L' *amich Molas* es la primera producció en tres actes que s' ha posat en escena en lo *Teatro catalá*. L' origen de l' obra es no sé si italiá ó francés, encare que l' assumpto de la mateixa consistent en l' intervenció dintre de una familia de un amich que yolentho arreglar tot, tot ho esguerra,

LO BARRET DE COPA A TRAVÉS DELS SIGLES (per LLUIS LABARTA.)

1. Rey assiri.—2. Idol babilònic.—3. Rey de Siria.—4. Persa ab la tiara sobre 'l gorro frigi.—5. Grech.—6. Dama de Tanagra.—7. Escandinavo, sig. XI.—8. Alemany, sig. XI.—9. Inglés, sig. XIII.—10. Alemany, sig. XI.—11 y 12. Holandesos, sig. XV.—13. Flamench, sig. XV.—14, 15 y 16. Inglesos, sig. XV.—17. Cotxero inglés, sig. XV.—18. Escandinava, sig. XVI.—19 y 20. Flamenchs, sig. XVI.—21 y 22. Inglesos, sig. XVI.—23. Escandinavo, sig. XVI.—24. Alemany, sig. XVI.—25 y 26. Capellans inglesos, sig. XVI.—27. Francés, sig. XV.—28, 29 y 30. Francesos, sig. XVI.—31. Francés marxant de vins, sig. XVI.—32. Italiá, sig. XVI.—33 y 34. Espanyols, sig. XVI.—35. Gallego, sig. XVII.—36. Alemany, sig. XVI.—37. Polach, sig. XIV.—38. Id. sig. XV.—39. Bohemi, sig. XVI.—40. Alemany, sig. XVII.—41. Boyard rus, sig. XVI.—42. Neerlandés, sig. XVII.—43. Purità inglés, sig. XVII.—44. Francés, sig. XVII.—45. Portugués, sig. XVII.—46. Tártaro, sig. XVIII.—47. Francés, any 1700.—48. Id., 1793.—49. Id., 1804.—50. Id., 1803.—51. Id., 1801.—52. Id., 1808.—53. Id., 1820.—54. Id., 1830.—55. Id., 1840.—56. Cotxero.—57. Municipal, 185....—58. Mosso d'esquadra.—59. Escandinavo.—60. Menestral barceloní, 1850.—61. Esq. arterista, 1843.—62. Artista.—63. Agent de policia xino.—64. Genissaro, sigle XVI.—65. Un pell-roja, any 1880.

LA CREU DEL ARCALDE

—¡Ah salau, si per *Corpus* encara no m'han tret! ...

té ja precedents en el teatro castellá ab *El ramo de oliva* y en lo mateix teatro catalá ab *L'àngel de la Guarda*.

Ab la circumstancia especial de que aquestas produccions son enginyosas y tenen condicions literarias molt acceptables. *L'amich Molas* en cambies un verdader esperpento del género mes groixut, sembrat de inverossimilituts y empedrat de groserias.

¿No conta l'empresa de Romea ab produccions menos desatinadas?

Llavoras podrém dir:—¡Pobre *Teatro catalá*, y cóm t'están posant els uns y 'ls altres!

TIVOLI

Per la nit de demá está anuiciat lo debut de la companyia d'ópera espanyola y sarsuela gran, baix la direcció del mestre Perez Cabrero.

Oportunament ens ocuparém de la seva campanya.

NOVEDATS

Una de las obras que han tingut un éxit mes satisfactori es la comedia de 'n Pérez Galdós *La loca de la casa*. Precisaament lo Sr. Cepillo va estrenarla, creant lo paper de Pepet, qu' es un dels que millor li escanhen.

Lo públich va aplaudirlo ab justicia, participant del

aplauso la Sra. Constan y 'ls demés actors que prengueren part en la representació.

CATALUNYA

La companyia d'opereta italiana 's defensa donant una gran varietat als séus espectacles. A mes de las sarsuelas espanyolas *La gran-via* y *Il Chirichetto*, ó com si diguessem *El monaguillo* assahonadas á la manera italiana, ha representat aquests dies *Satanello*, *La figlia de Mme. Angot* y *Il venditore d'ucelli*, en totas las quals lo Sr. Milzi y las germanas Perretti han fet las delicias del públich.

Lo dia 27 del corrent los italians terminan los seus compromisos ab l'empresa del *Eldorado*.

GRAN-VIA

La companyia italiana que funcionava en aquest teatro, ha sigut substituïda per espay de pochs dias per un quadro de declamació que ha complert lo seu objecte d'entretenir á la parroquia del *Gran-via*.

Dissapte, lo mateix que al *Liceo* y que al *Tivoli* s'inaugura una temporada d'ópera baix la direcció del mestre Gúelfo Mazzi.

De manera que 'ls aficionats á la música no podrán queixarse per falta de companyias líricas.

CONCERTS NICOLAU

A jutjar per l' éxit que alcansá 'l primer, ja no hi ha dupte que s'aclimatarán aquestas audicions matinals disposadas á imitació de las que 's donan en las principals ciutats d'Europa, y á París sobre tot.

Lo teatro sino plé del tot estava molt concorregut, y l' éxit superá totas las esperansas, tant que per complaure als entussiasmas de la bona música, hauria sigut menester repetir tot lo programa.

La quinta sinfonia de Beethoven sigué magistralment executada, no menos que *Los murmuris de la Selva* de Wagner. ¡Quina orquesta mes nutrida, mes intel·ligent y més segura! ¡Y quina batuta mes correcta la del mestre Nicolau!

Participá del triunfo l'*Orfeo catalá* que s'ha colocat á una altura no alcansada encare á Catalunya per cap altra societat coral. L'*Ave Maria* del mestre Victoria es una pessa de música religiosa arrobadora. ¡Y que bé van cantar-la 'ls coristas de 'n Millet!... La *Serenata* d' Otto y La *patria nova* de Grieg sigueren també maravellosament interpretadas.

Un devot de l'art diví deya:

—Decididament, mentres celebrin Mossen Nicolau y Mossen Millet, cada diumenje aniré á missa á Novedats.

N. N. N.

INDIGNACIÓ D' UNA RASPA

—Quí ha estat lo poca solta que entrant á dins la cuyna ha hollat, estrafalari, del sagrat de l' armari los mes fondos recons?

Quí ha estat eix miserable que aprofitant ma ausencia, com salteador ferotxe ha anat de trotxe á motxe saquejant provisions?

Quí es lo mort de gana que ha entrat en mos dominis sens dir ase ni bestia ni pendres la molestia de demanarm' permís, desafiant mas iras; burlant ma vigilancia; robantme sis costellas, y de sobre las graellas de carn un bon palpís?

Quí es que provocarme preten; ¡já mí!... la raspa que per més que 'm dich Pona me 'n diuhen la *Lleona* del carrer de 'n Xuclá, que soch de pelo en pecho; que 'ls homes no m'espantan; que á mi ningú 'm trepitja; que duch ferro á la mitja

per tallá 'l bacallá?

Lo lladre que á la cuyna
se ha ficat per sorpresa,
¡que vingui! ¡aquí l' espero!
y veurá ab quin salero
las hi mesuraré;

y si 'm vol plantar cara,
ab mon abrás de ferro
li rompo las vrenillas
y després mandonguillas
de tot ell ne faré.—

Terrible com lleona
qu li han pres los cachorros
gesticulant passeja,
entant tot ho trosseja
bramant de indignació;

quan sota 'l banch dels cantis
ovira un gatás negre,
que sens ré ferli mella,
rosega una costella
ab molta fruició.

Com lo pensament rápida,
un gran canti ple d' aygua
empunya per la nansa,
y alsantlo al gat s' atansa
que bufa com un brau;

posant en arch l' esquena
y estufant son pelatje,
sens deixar la minestra;
d' un bot, per la finestra
salta fent, ¡marramau!

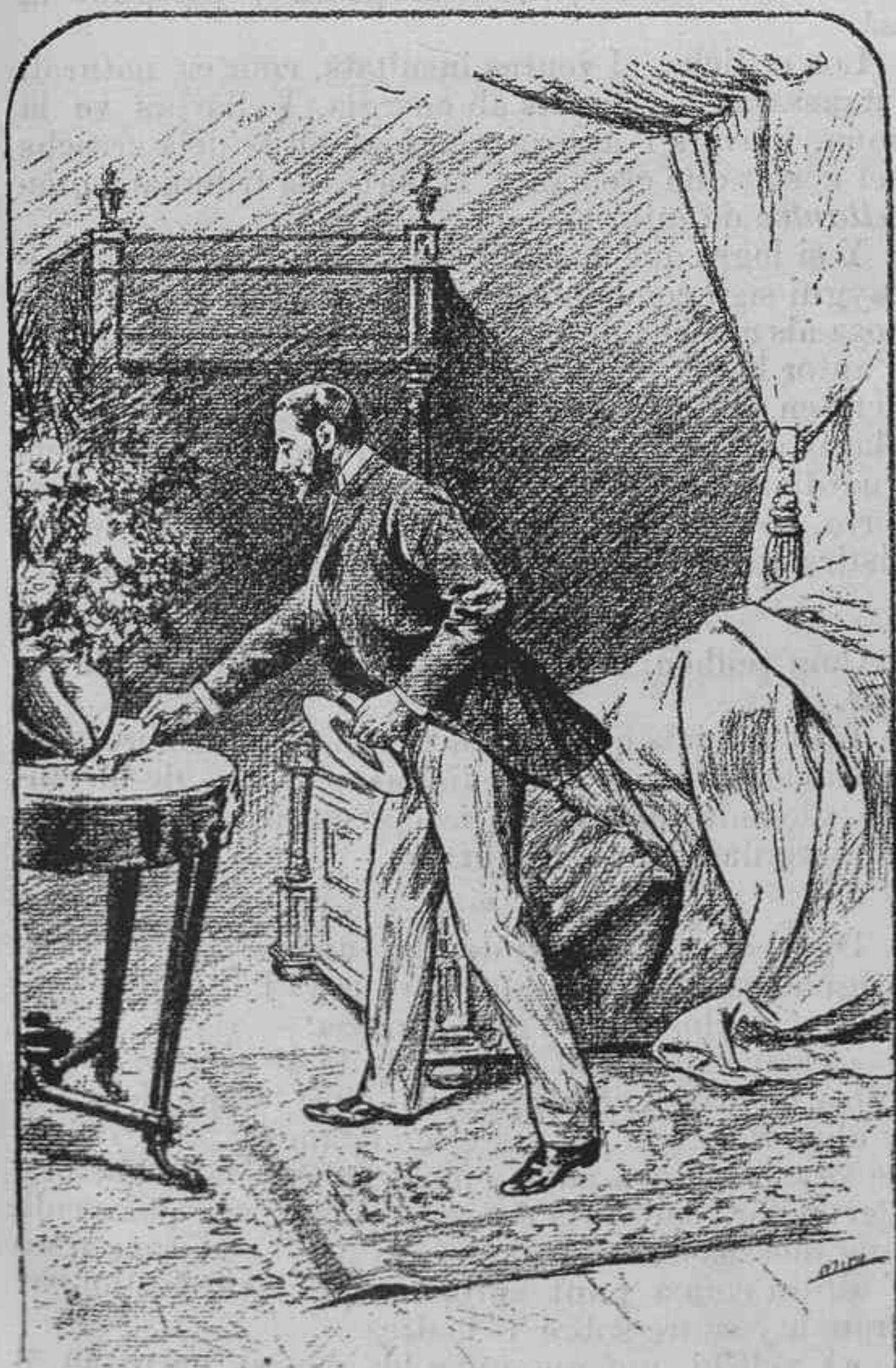
Un esgarrifós xiscle

ALREDEDORS DE MADRIT

Vicálvaro.

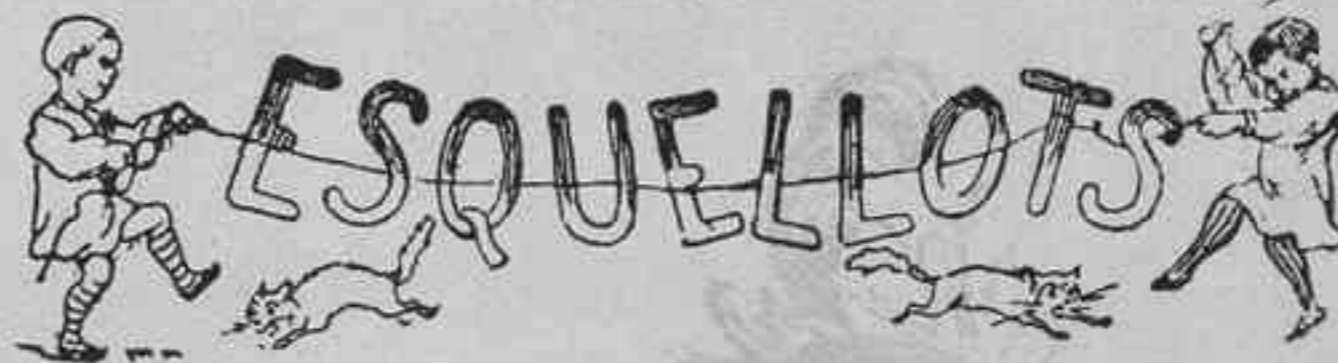
INTERIORITATS

Es la nota per la plassa.
¡Qu' es lo que avuy vol menjar?
Son assumptos de familia
y un hom no s' hi pot ficar.

que retruny per la cuyna,
fa la fera Lleona,
que 's queda bella estona
plantada com un pal,
tenint enlayre 'l canti,
que 's trenca per la nansa,
rebut esparverada
d' aygua una gran ruixada,
ó dutxa general.

RAMONET R.

Definitivament dijous que vé, día 26,
veurá la llum pública el *quart quadern* del
celebrat àlbum *Barcelona á la vista*.

Sens temor de pecar d' exagerats, podem
adelantarlos que las 16 fotografias, *absolu-
tament inéditas*, que figuran en aquest
quadern son de lo més herms, pintoresch
é interessant que en aquest género de tra-
balls pot presentarse.

Esperém que quan dijous que vé com-
prin lo *quart quadern* convindrán en que
Barcelona á la vista es positivament el *non
plus ultra* dels àlbums.

Ara sí que farà goig el nostre arcalde! ¡Ell tan
elegant, tan primorós, tan guapo, ab la vara á la má
y sobre 'l pit la gran creu que li ha vingut de Roma!

Perque suposo que ja deuen saber que tot de un
cop, en una sola tanda, sense reposar la Curia Pon-
tificia l' ha nombrat (prenguin alé.) ¡Caballer Gran
Creu de la Ordre de Sant Gregori 'l Magno!

Aixó si qu' es magno!

Es *magno* que li hajan donat una condecoració
tan rimbombant sols pels obsequis, que, pagant la
Pubilla, va dedicar al cardenal Cassanya. ¡Si 'ls hi

arriba á tributar pagant ell de la seva butxaca, á lo menos el canonisan.

*
**

De totes maneres uneixi 'l Sr. Nadal la nostra felicitació á las moltíssimas que deu haver rebut aquests díes.

Y consti que la nostra encare que sincera es una miqueta interessada.

Li doném especialment en nom del nostre dibuixant, perque la figura del arcalde ab la Gran Creu de Sant Gregori 'l Magno sobre 'l pit, compondrá molt mes que ab las solapas llisas y peladas.

Recepta segura per adquirir fama de gran autor dramátich.

S' agafa un' obra qualsevol del teatro francès, se l' arregla ó *desarregla* al catalá, y quan algú s' adona de qu' es un plagi, 's compra l' original y se 'l tanca en pany y clau perque ningú pugua traduhirlo ni posarlo en escena fent arrostrar al plagi 'l perill de las comparacions.

Ab aixó no n' hi ha prov encare.

PER ANAR AL LICEO

Si aquestas mánigas duran y 's vol evitar qüestions, cada senyora que hi vaji ha de llogar tres sillons.

DISCUTINT L' EMPRÈSTIT

—¿Vol dir que aquestos diners el govern els tornarà?

—Me 'n dupto: lo qu' es jo, al menos, no m' hi deixo pas pescá.

Es necessari ademés, contestar ab grosserías als crítichs que s' ocupin de semblant escándol. Pero aquestas contestacions deuen ferse anónimament, sense donar la cara, tirant la pedra y amagant la má.

Los crítichs, al veures insultats, com es natural, retxassarán los insults ab energia. Y llavors ve la bona. Llavors l' autor, pren los escrits dels crítichs pel costat que creman y 'ls porta als tribunals, *querellantse* de injurias.

Y si logra que la sentencia qu' en l' assumpto recaygui siga condemnatoria, y en virtut d' ella s' imposa als crítichs de tres á quatre anys de desterro, l' autor haurá rematat felisment la maniobra, podent en lo successiu estrenar á mansalva tots los plagis que se li occorin, lliure de la presencia dels guardia-civils de la crítica, que trobantse en lo desterro, naturalment, se veurán impossibilitats de assistir al teatro ahont aquells se posin en escena.

*
**

Com veuen, lo sistema es cómodo y d' efecte segur.

Tant es aixís que segons noticias un célebre plagiari catalá se proposa solicitar privilegi de invención, alegant que aquesta trama es la seva primera obra verdaderament *original*.

Días enrera 'l *Brusi* donava una versió sobre l' origen *catalá* de la ciutat de Alcoy. Per lo que pugui recrearlos, vaig á reproduhirla:

«Alcoy está situat en una altura al peu de la qual corra un barranch sembrat en altre temps de casas y alquerías, que per sas circunstancias topográficas se veyan freqüentadas y molestadas pels malfactors. Per evitar semblants depredacions se van portar allí uns mossos de la Esquadra, 'ls quals se situaren en l' altura com á punt apropósit pera vigilar lo barranch y caure sobre 'ls lladres.

»Y vels'hi aquí que quan los mossos baixavan al barranch á fer las sevas provisions, al tornar á l' altura semblaⁿ que deyan:—«Nos en aném al coll.» Y com els valencians solen convertir la *ll* en *y* de aquí que «al coll» se convertís en «al coy» y després en Alcoy.»

¿No es veritat que tot aixó es molt enginyós y pintoresch?

Donchs encare ho es més lo que vé á continuació qu' explica l' origen de la industria alcoyana.

«Afegeix la llegenda qu' entre aquells mossos hi havia alguns teixidors á má (á má precisament, perque llavoras ja hi devía haver mecánichs) y com la seva vigilancia era mes de nit que de día, 'ls quedavan horas desocupadas, qu' empleavan teixint, y 'ls telers per ells empleats sigueren lo punt de partida de l' industria que tant desarrollo tingué ab el temps á Alcoy.»

Fins aquí la llegenda del *Brusi*.

* *

Ara á nosaltres ens toca formular una petita observació... casi res, una cosa la mes insignificant.

Consta perfectament qu' en lo sigle XIII, Alcoy ja 's deya Alcoy com avuy día. Si 'l *Brusi* 'n dupta ho trobará consignat en la *Crónica del rey en Jacme el Conqueridor*, y fins crech qu' en la de 'n Ramón Montaner.

Ara bé, si 'l *Brusi* 'ns demostra que en aquells temps ja s' havia creat lo cos de Mossos de la Esquadra farém brasset ab ell y 'ns en anirém tots dos plegats al coll, á vigilar y á fer corre la llensadora.

Circula la noticia de que alguns senyors de la Diputació han adquirit ab diners de la Provincia un

busto de una celebritat barcelonina enterament igual al que 'ls seus amichs y admiradors varen fer fonde pera regalarli 'l día del seu sant.

Lo busto en qüestió será colcat en una de las salas de aquell edifici.

Aixís podrá dirse lo que ja es veritat: que D. Manuel está per tot.

*

Pero 'm sembla que 'ls senyors de la Diputació que han fet la compra podían haver donat una mica mes de varietat artística á la seva francesilla.

¿Peguntan de quína manera?

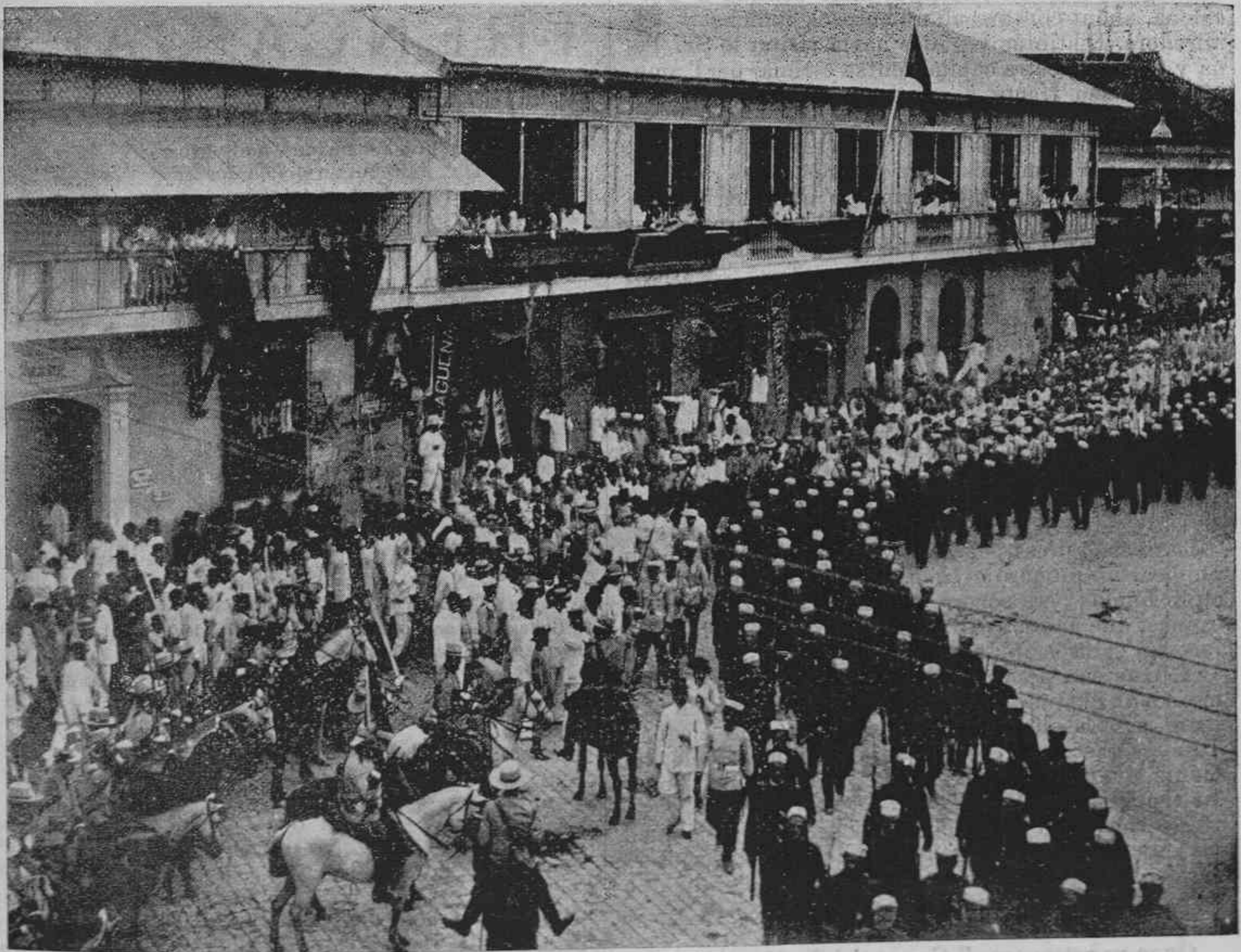
Encarregant al mateix escultor que ab tant acert va modelar lo busto del personatge ab destí á la seva casa, que modelés las sevas *pantorrillas* ab destí á la Diputació Provincial.

Perque la veritat es qu' encare que D. Manuel, ab motiu de ser senador haja deixat de formar part de aquella corporació, en ella hi te encare totas dugas *pantorrillas*.

Cantitat que deu l' Ajuntament de Sant Martí de Provensals, en concepte de interessos y de láminas amortisadas: 322,412 pessetas y 50 céntims.

Es verdaderament deliciós lo que passa en aquell poble. Vencen los cupóns y no se 'n paga cap. Cada trimestre 's designan per sorteig las obligaciones que han de ser amortisadas, y tampoch se 'n amortisa ni una.

LA INSURRECCIÓ FILIPINA.—MANILA

(Fot. del nostre corresponsal á Manila F.^a Imperial.)

4 Octubre 1895.—Lo batalló de infantería de Marina y l' esquadro de Voluntaris, desfilant per la plaza del P. Moraga.

Y aixó que al pressupost s' hi consignan tots los anys las cantitats necessarias pera 'l servey regular del Deute municipal.

¿Qué fa 'l governador de la Provincia per introduhir una mica de formalitat en las cosas de aquell Ajuntament?

¿No diuhen que al Sr. Hinojosa l' han nombrat académich de la de Ciencias Morals y Políticas, y que ab tal motiu ha de anar á Madrid á pronunciar un discurs?

Donchs ja te tema per lluhirs'hi.

«Los deutes dels Ajuntaments son incobrables ó la capa de Sant Martí aguantada pel caciquisme.»

¿Quín discurs se pot fer desarrollant aquest tema!... No tindrà res de *moral*; pero de *politich*... ¿Vaja que n' hi ha per deixar blaus als membres de l' Academià!...

Comensin á prepararse.

L' *Almanach de LA ESQUELLA*, 'l magnífich tomo artístich y literari quina aparició revesteix cada any el caràcter d' un aconteixement, está á punt de sortir.

Ple de traballs dels nostres mes notables escriptors é ilustrat per las primeras firmas del mon artístich, l' *Almanach de LA ESQUELLA para 1897* promet deixar enrera—aixís ho esperém—dels anys anteriors.

Y per ara, prou: es tot quant podém dirlos per avuy.

La mort del conegut escriptor Sr. Peña y Goñi, ocorreguda á Madrid, ha sigut molt sentida á Barcelona, ahont contava ab numerosos amichs y admiradors. Distintas vegadas havia visitat lo Sr. Peña y Goñi la nostra capital fentse estimar per l' amenitat del seu tracte y per la gran ilustració que atresorava.

A tres aficions consagrava 'l séu talent: á la pilota, als toros y á la música. Sobre aquests tres rams havia escrit traballs notabilíssims qu' eran llegits sempre ab gust pels intelijents y hasta pels professors.

¿Malaguanyat escriptor que ha sucumbit quan tot just acabava de cumplir sos 50 anys?...

Llegeixo:

«El naviero Sr. Gallart ha regalado al Ayuntamiento para la colección zoológica un *Pocyon Lotor* perro-mudo, de América del Norte.»

Vels'hi aquí un gos mes simpátich, que 'ls seus paisans Shermann, Morgan y altres xerraires del Senat dels Estats Units.

A lo menos el gos del Sr. Gallart es *mut*.

La decisió presa per *La Campana de Gracia* de publicar un número extraordinari al objecte de recullir fondos pera socorre als soldats de Cuba y Filipinas, que arribin á Barcelona inútils ó ferits méreix un calorós aplauso.

Y 'l mereix, porque 'l producte de la venta del número será destinat íntegrament á tan patriótic objecte, siga la que 's vulgui la tirada que alcansi. Tots los gastos de l' edició serán sufragats pels elements que contribuheixen á la publicació del popular senmanari.

Per encàrrech especial de la direcció de aquell periódich, tením lo gust de convidar als escriptors cataláns á péndrehi part. Los originals s' admeten fins al dia 25 del corrent mes.

Quan va estrenarse 'l Cementiri de Montjuich, un dels primers cadáveres que hi foren enterrats sigué 'l de un metje.

—¡Pobre Doctor!—exclamava un que formava part del acompanyament.—Ell prou volía que l' enterressin entre 'ls séus clients; pero la seva voluntat no ha pogut cumplirse!

—Y aixó ¿per qué?—varen preguntarli.

—Perque al cementiri del Poble nou qu' es allá ahont ell enviava als séus parroquiáns, ja no hi queda puesto.

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Cons-tan-ti-na-po-li-ta-na.*
- 2.ª SINONIMIA.—*Prevenció.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Miel de la Alcarria.*
- 4.ª CADENA DE PUNTS.—S A L
A N A
L A R R A
R A L
A L T A R
A S A
R A M O N
O L L A
N A S
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRIC.—*Boqueria.*
- 6.ª GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—*Postres.*

TRENCA-CAPS

XARADA

Sentat sota la *hu-tercera*
fumant un puro molt gros,
he rebut un *prima-dos*
que la dona *total* era.

S. BARBÉ SOCA.

ANAGRAMA

Lo divendres naufragá
un *tot* que *total* portava;
y un noy que mirantsho estava
una *tot* se va clavá.

Mirantse, la sanch rajá
y creyantse sols *total*
en la dolor de tal mal,
á n' al fusté, al qual li feya
tal favor duhent l' eyna, deya;
—¡Malehit sigas *total*!

PERET DEL CAFÉ.

FUGA DE CONSONANTS

. a . . . a . . . a . . . a

Buscar las consonants que donguin per resultat lo títol de una producció catalana.

RAMELL D' ORTIGAS.

GEROGLÍFICH

6
A B S
+
1 0 0 0
L O P E
R
TU

PETIT BURLAT.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj 20,

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

IS' ACOSTA 'L MOMENT!

Acabada la impressió y rematantse la enquadernació del
POPULAR

ALMANACH DE LA ESQUELLA
pera 1897

la seva publicació es qüestió de dies.

Sols falta senyalar la fetxa de sortida.

Torném á recordarho als nostres corresponsals, perque si no ho han fet, s' apressurin á enviar nota de pedido. Las demandas rebudas se registran per rigurós torn, y per aquest mateix ordre serán servidas. Després, qui no haja demanat exemplars del **ALMANACH**, tal vegada 's quedi sense.

Salvador Canals

EL AÑO TEATRAL 1895-96

Prólogo de Jacinto Octavio Picón.—Un tomo 4.º Ptas. 4.

¿QUÉ ES EL CIELO?

Por CAMILO FLAMMARION.—Un tomo 8.º Ptas. 2'50.

ARTE DE HABLAR BIEN FRANCÉS

En ocho días y sin maestro se aprende la verdadera pronunciación según las reglas de la Academia. Por J. COSTE. Ptas. 1.

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

**BARCELONA
A LA VISTA**

El próximo jueves

♦ día 26 ♦

Se pondrá á la venta el 4.º CUADERNO

de este admirable album de **FOTOGRAFÍAS INÉDITAS**, reconocido por todo el mundo como el más brillante de los albums conocidos.

Fotografías RUS.—Grabado BONET.—Papel «LA VIZCAINA».—Impresión A. LÓPEZ ROBERT.

BARCELONA A LA VISTA

es una joya artística, tan sorprendente por su belleza como por su baratura.

El próximo jueves día 26: **4.º cuaderno**

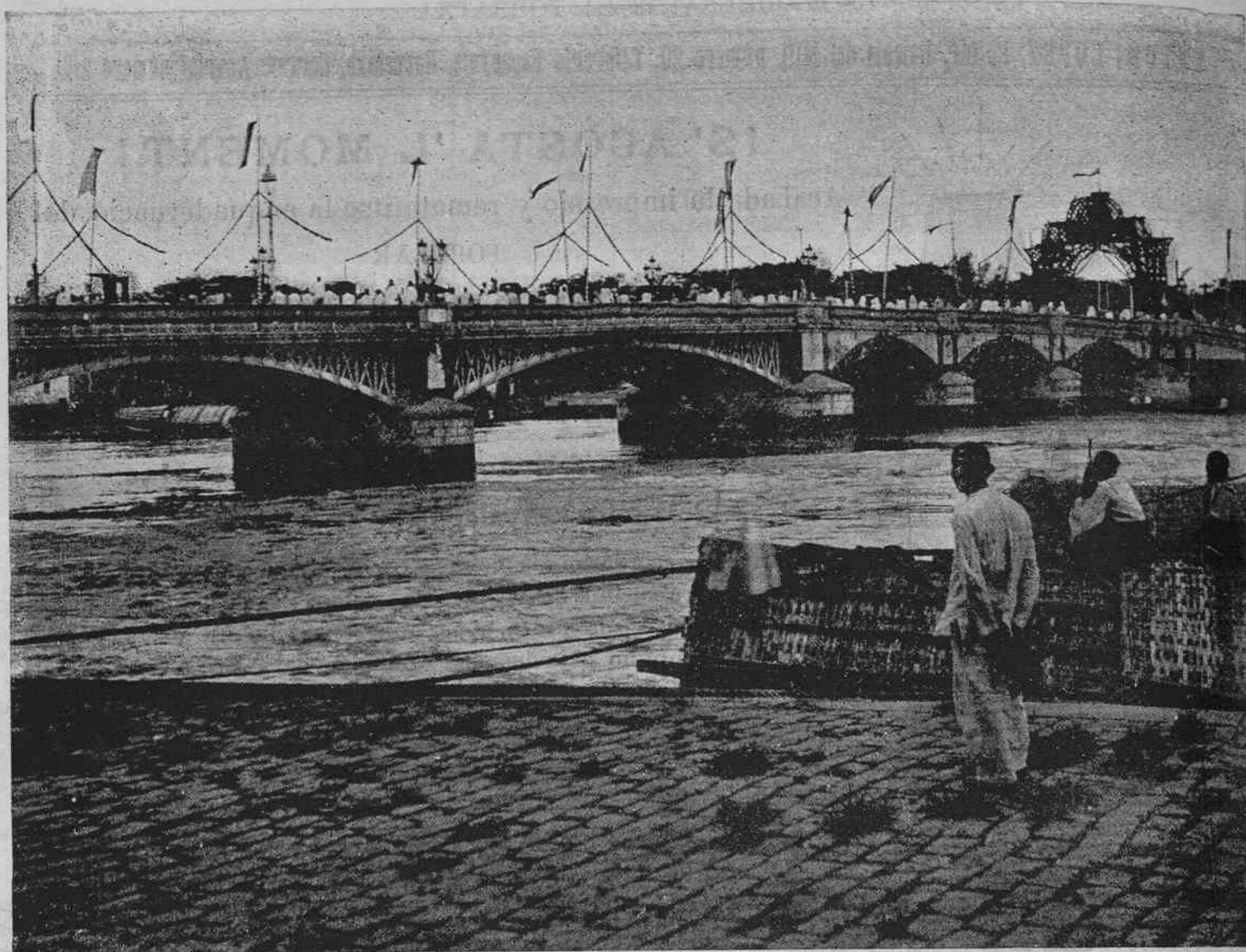
En venta: cuadernos 1.º, 2.º y 3.º

30 céntimos

Provincias: 35.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútno, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

*Arribada de las tropas expedicionarias.
Lo batalló de infantería de Marina atravesant lo pont d' Espanya.*

*(Fot. del nostre corresposal á Manila F.^a Imperial)
Entrada de l' Esquadra de gastadors de infantería de Marina en la plassa del P. Moraga.*